

قرآن راز بیداری ما

مؤلف:

دکتر مجدی الهلالی

مترجم:

مجتبی دوروزی

هلالی، مجدی. Hilali, Mjdi

انه القرآن سر نهضتنا کیف ممکن للقرآن أن يتنهض بالأمه. فارسی
قرآن راز بیداری ما / مؤلف مجدی الهلالی؛ مترجم مجتبی دوروزی

۱۹۲ص. تهران: احسان، ۱۳۸۹.

ISBN: 978-964-356-765-1

فیبا.

موضوع: قرآن -- تأثیر

موضوع: قرآن -- بررسی و شناخت

موضوع: قرآن -- فلسفه

شناسه افزوده: دوروزی، مجتبی، ۱۳۵۴ -، مترجم

۱۳۹۰ ۸۰۴۱ الف ۸۸/۴/۸۶ ۱۵۸ ۱۹۷/۱۵۸

کتابخانه ملی ایران: ۲۰۹۹۵۱۸

قرآن راز بیداری ما

✦ مؤلف: مجدی الهلالی

✦ مترجم: مجتبی دوروزی

✦ ناشر: نشر احسان

✦ چاپخانه: مهارت

✦ صفحه‌آرایی: ساریه یعقوبی

✦ نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۰

✦ تیراژ: ۳۰۰۰ جلد

✦ قیمت: ۳۶۰۰ تومان

✦ شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۵۶-۷۶۵-۱

دفتر مرکزی:

تهران، ج. انقلاب، ح. صحن عشاق.

کوچه بهرمن، پلاک ۳۴

تلفن: ۷۷۵۲۷۵۵۰

نقش قرآن تا در این عالم نشست
 نقش‌های کاهن و پاپا شکست
 فاش گویم آنچه در دل مضمز است
 این کتابی نیست چیزی دیگر است
 چون به جان در رفت جان دیگر شود
 جان چو دیگر شد جهان دیگر شود
 مثل حق پنهان و هم جیاست این
 زنده و پماینده و گویاست این
 اندرو تقدیرهای غرب و شرق
 سرعت اندیشه پیدا کن چو برق
 با مسلمان گفت جان بر کف بنه
 هر چه از حاجت فزون داری بده
 آفریدی شرع و آیینی دگر
 اندکی با نور قرآنش نگر
 از بزم و زیر حیات آگه شوی
 هم ز تقدیر حیات آگه شوی

فهرست

آیا خداوند ما را بدون این منبع یا..... ۵۱	مقدمه ۹
آن معجزه قرآن کریم است : ۵۲	فصل اول: اسباب و نتایج
خودت را با این معجزه آشنا کن: ۵۳	اسباب مادی و معنوی: ۱۵
مظاهر قدرت تأثیر قرآن: ۵۳	نتیجه بدست خداست، نه از اسباب : ۱۷
این قرآن: ۵۵	خطر دل بستگی به اسباب: ۱۸
خواهر و برادرم ۵۷	پردی اسباب ۱۸
چه پاسخی به او بدهیم ۵۸	آیا اسباب در اختیار همگان قرار گرفته؟! ۲۱
فصل چهارم: چرا همین قرآن راز بیداری ما است؟	فصل دوم: مانند دیگر امت‌ها نیستیم
خداوند قرآن را برای همه ی بندگانش ۶۲	پیش گفتار ۲۷
قرآن شامل پیام و معجزه (هر دو) است ۶۵	شرایط ویژه ی امت اسلامی : ۲۷
قرآن هم زمان فکر و عاطفه را مورد ۶۸	آیا اسباب مادی را رها کنیم؟ ۳۵
قرآن این توانایی را دارد که مدام احساسات را	نقطه ی آغاز، بازگشت به خداوند است: ۳۶
برانگیخته، تارهای قلب ۷۱	ابتدا مسلمان واقعی: ۳۷
کربایی که ساحلی ندارد: ۷۳	هدف از پارسایی شخص: ۳۷
قرآن جهت یادآوری و فهم آسان گردانیده شده	آیا این فراخوانی به عقب گرد است؟! ۳۸
است ۷۴	از جمله فواید آغاز کار با اصلاح شخص و
پیامی برای عامه ی مردم و ۷۵	ایجاد مسلمان واقعی در ابتدا: ۴۰
اعتدال و میانه روی در ۷۶	خلاصه ی سخن: ۴۱
قرآن سراسر ایجاز و خلاصه گوئی است: ۷۸	فصل سوم: معجزه دای که نیازمندش هستیم
قرآن وجه مشترک افراد امت اسلامی است ۷۸	حلقه ی مفقوده : ۴۵
ایده ی برابر: ۷۹	بنابر این پس مشکل ما چیست؟ ۴۵
قرآن عبادتی نوشونده است ۸۱	علت چیست؟! ۴۶
بخوان و پاداش بگیر: ۸۳	اقدامات: ۴۶
قرآن ابزار و دارویی تجربه شده و ۸۳	ضمانت اجرایی: ۴۷
آیا قرآن ما را کفایت نمی کند؟! ۸۵	انگیزه ی درونی: ۴۸
نسل بی نظیر: ۸۷	منظور از قدرت روحی - روانی چیست؟ ۴۹
از بهره های شان آنان را می شناسیم: ۸۸	توان روحی مورد نظر: ۵۰
اگر تعجب می کنی از این موقعیت ۹۰	مشخصات مورد نیاز: ۵۰
بنا به فرموده ی پیامبر ﷺ ۹۱	نیازمند معجزه دای هستیم: ۵۰

فصل پنجم: قرآن چگونه می‌تواند امت اسلامی را جانی تازه بخشد؟

- رها کردن قرآن: ۹۵
 تصویر به ارث رسیده از قرآن: ۹۶
 کتاب بی‌همتا: ۹۷
 آیا مسلمانان دستور خداوند را اجرا کردند؟! ۹۸
 مقام و منزلت‌مان کجاست؟ ۹۹
 امت اسلامی با مقام و منزلتش چه کرد؟ ۹۹
 آیا مشکل در قرآن است؟ ۱۰۰
 حاضر غائب: ۱۰۱
 اعتمادسازی نسبت به قرآن: ۱۰۲
 شرطی ضروری: ۱۰۳
 مانعی در برابر است: ۱۰۶
 خصوصیت ترجیح: ۱۰۷
 هدف: تأثیرپذیری ۱۰۸
 متأثر می‌شوم اما!! ۱۱۰
 زمین آماده برای پذیرش پروژه: ۱۱۰
 پیشنهاد گام‌هایی اجرایی: ۱۱۱

فصل ششم: ایده‌های پیشنهادی برای مراکز نمونه‌ی قرآنی

- روشن‌گری و ایجاد رغبت: ۱۱۷
 آماده کردن معلمان: ۱۱۸
 شروط پیوستن به دوره‌ی ...: ۱۱۹
 برنامه مهنی‌سازی معلمان: ۱۱۹
 الف: داشتن دیدی روشن نسبت به ...: ۱۱۹
 ب: تلاوت پیوسته‌ی قرآن: ۱۲۱
 پ: بنای ایمان در پرتو قرآن: ۱۲۱
 ایمان به قیامت: ۱۲۳
 اثبات معاد: ۱۲۵
 نظام حق و عادل: ۱۲۹
 نمونه کارهایی که انجامشان ...: ۱۳۰
 ت: از جمله نکات اساسی در برنامه

- مهنی‌سازی معنّین: ۱۳۲
 ارزیابی کردن: ۱۴۶
 حلقه‌های قرآنی: ۱۴۷
 کودکان و قرآن: ۱۴۸

فصل هفتم: پرسش و پاسخ

- سرآغاز: ۱۵۳
 سؤال اول: قرائت قرآن به دو شیوه ۱۵۴
 سؤال دوم: کدام یک برترند؟! ۱۵۶
 مشوق قوی: ۱۶۰
 کدام یک نزد خدا محبوب‌تر است؟! ۱۶۱
 کدام یک نزد خدا محبوب‌تر است؟ ۱۶۱
 رمضان و قرآن: ۱۶۱
 سؤال سوم: کم‌ترین زمان برای ختم قرآن ۱۶۲
 سؤال چهارم: منظور از «بخوان و بالا برو» چیست؟ ۱۶۴
 چه کسی مخاطب است؟ ۱۶۸
 سؤال پنجم: شیطان و قرآن ۱۷۱
 سؤال ششم: کسی که به سختی قرآن بخواند ۱۷۴
 سؤال هفتم: تعمق در تدبیر ۱۷۵
 سؤال هشتم: ملاقات مستقیم با قرآن ۱۷۸
 سؤال نهم: توجه به ماندگاری حفظ ۱۷۹
 سؤال دهم: تأثیرپذیری غیر عرب‌ها از قرآن ۱۸۱
 سؤال یازدهم: گناهان و بیماری‌های قلب‌ها ۱۸۲
 سؤال دوازدهم: اثری نمی‌بینم ۱۸۴
 سؤال سیزدهم: جایگاه سنت ۱۸۷
 و در پایان: ۱۹۰

مقدمه

الحمد لله الرحيم الودود، والصلاة والسلام على المبعوث رحمة للعالمين سيدنا محمد و على آله و صحبه اجمعين، و بعد:

واقعیت تلخی که امت اسلامی در این روزگار در آن به سر می برد بر کسی پوشیده نیست این امت بی ارزش و اعتبار گردیده است. همگان بر سرش ریخته اند. و در خفت و پستی، و عقب ماندگی و ظلمت زدگی پند و عبرت دیگران شده است. این واقعیت در داور فرزندان مخلص را واداشته تا به جستجوی راه های بیداری و خروج از این دالان تاریکی که در آن به سر می برند. بپردازند. از این جا و آن جا نیز صداهایی در خصوص ضرورت وجود پروژه ای برای بیداری که همی امت آن را پذیرفته و به دور آن گرد آیند بلند گشته و شنیده می شود.

طرح ها و پیشنهادات در خصوص نقطه آغاز پروژه ی بیداری بسیارند. عده ای می گویند: عواملی را که سبب پیشرفت علمی می شوند را بدست می آوریم هم چنان که غربی ها بدست آورده اند (و به این وضعیت رسیداند) آنگاه ما نیز هم چون آنان می شویم. عده ای دیگر می گویند: بهترین راه برای بازگشت دوباره ی شکوه و عظمت مان این است که هم چون قدرتی اقتصادی (و صنعتی) که خود را بر دیگران تحمیل می نماید، جلوه کنیم...

امروزه این ها و دیگر پیشنهادهائی که گویا انجام شان مناسب است. مطرح می گردند حال آن که تئورسین های این پیشنهادات - هر چند این پیشنهادها از اهمیت خاصی هم برخوردار باشند - از حقیقتی مهم غفلت ورزیده اند. و آن این که (جایگاه) امت اسلامی نزد خداوند هم چون دیگر امت ها نیست لذا راه بیداریش نیز متفاوت از راه بیداری دیگر امت هاست. در نتیجه آنچه به مصلحت دیگران است ضرورتاً به مصلحت ما نیست یا ما نیز به آن چیزی دست یابیم که آنها بدان دست یافته اند.

آنچه این سخن را مورد تأکید قرار می‌دهد کلام خداوند است که میان پیشرفت و برتری ما به عنوان امتی اسلامی (از یک سو)، و ایمان و میزان ارتباطمان به خداوند (از سوی دیگر) پیوند برقرار نموده و می‌فرماید:

﴿وَأَنْتُمْ أَلَعَلَّوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ (آل عمران / ۱۳۹)

«و شما برتر هستید اگر که به راستی مؤمن باشید»^۱

این سخن به معنی عدم تلاش ما برای بدست آوردن اسباب مادی نیست. بلکه هدف بازگرداندن ترتیب اولویت‌ها به وضع اول و عدم تطبیق خود با دیگر امت‌ها در همه چیز است.

بنابر این پروژدی بیداری که شایسته است تا همگان آن را بنا نهیم ناگزیر باید هدف اولی بازگرداندن امت به جایگاه (اول)ش نزد خداوند باشد. تا خداوند سبحان نیز نقش رهبریش در میان دیگر امت‌ها را به او بازگرداند، و چرا این‌گونه نباشد در حالی که کلیدهای توانایی بخشیدن تنها در دستان اوست:

﴿وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَعُونَ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي

بَارَكْنَا فِيهَا﴾ (اعراف: ۱۳۷)

«و ما همه‌ی جهات و نواحی پر نعمت و برکت سرزمین را به قوم مستضعف واگذار کردیم»

و زمام پیروزی و سیادت تنها در دستان اوست.

﴿وَتُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً

وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ﴾ (قصص: ۵)

«ما می‌خواستیم که به ضعیفان و ناتوانان در زمین تفصل نماییم و ایشان را

پیشوایان و وارثان (حکومت و قدرت) سازیم»

با در نظر گرفتن این مطلب که تلاش جهت دست‌یابی به اسباب مادی نقش بزرگی در بیداری هر امتی دارد، اما در مورد ما این مسأله در صدر کارها قرار نمی‌گیرد چون موجودیت امت متشکل از مجموع افراد است لذا نقطه‌ی آغازین و

۱ - در ترجمه آیات این کتاب از تفسیر نور تألیف: دکتر مصطفی خرم‌دل با اندکی تلخیص استفاده شده است.

سنگ بنادر بیداری باید از اصلاح فرد آغاز گردد تا بدین شیوه امت اصلاح گشته، و خداوند از او خشنود گشته و عزت و شکوه ربوده شده‌اش را به او باز گرداند.

اگر بگوییم: کدام وسیله و روش است که این توانایی را دارد تا همه افراد امت را از شرق تا غرب، با همه‌ی سطوحش در برگرفته و در همان حال نه تنها محل اختلاف نبوده بلکه محل اجماع همگان از جمله گذشتگان و آیندگان باشد؟

... (باید گفت) این صفحات در پاسخ به این سؤال به نگارش درآمده است. از خداوند می‌طلبیم تا در این نوشتار درست پیمودن مسیر و حق گفتن را نصیب‌مان گرداند، و ما را از خطا و اشتباه مصون دارد، و در این راه حمایت و مهربانی و توفیقش را رفیق راهمان نماید. و این کار را از ما و همه‌ی کسانی که در آن مشارکت داشته‌اند بپذیرد. بی‌شک خداوند بهترین همراه و یاری‌رسان است:

﴿سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ (بقره: ۳۲)

«منزه‌ی تو، ما چیزی جز آنچه به ما آموخته‌ای نمی‌دانیم، تو دانا و حکیمی»

نیازمند عفو پروردگار

مجدی الهلالی